

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA**

Socialinės apsaugos ir darbo ministrui
Linui Kukuraičiui
El. paštas post@socmin.lt

2019-02-27 Nr. (1.19 -2019)2-225

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
El. paštas LRVkanceliarija@lrv.lt

DĖL TARPŽINYBINĖS VAIKO GEROVĖS TARYBOS VEIKLOS

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė nuosekliai laikosi pozicijos, kad efektyviam bei realiam vaiko teisių ir teisėtų interesų užtikrinimui, be kitų priemonių, yra reikšminga, kad vykdomoji valdžia skirtų reikalingą dėmesį vaiko teisių apsaugai, nuosekliai ir pilna apimtimi būtų įgyvendinamos numatytos priemonės, o priemonių įgyvendinimui skiriamas deramas finansavimas, būtų vykdomas nuoseklus ir nuolatinis priemonių įgyvendinimo ir jų veiksmingumo stebėjimas bei vertinimas. Taip pat turi būti išspręstos ilgus metus buvusios institucijų funkcijų, susijusių su vaiko teisių užtikrinimu įvairiose jo gyvenimo srityse, įgyvendinimo, veiklos koordinavimo ir bendradarbiavimo trūkumo problemos, atsisakyta žinybiškumo sprendžiant su vaikais susijusius klausimus.

Tarpžinybinė vaiko gerovės taryba buvo sudaroma siekiant pagerinti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų veiklos koordinavimą, jų bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis ir teisės aktų įgyvendinimą vaiko gerovės srityje. Tačiau iki 2018-07-01 Tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veikla akivaizdžiai rodė ministerijų, kurių valdymo sričiai nėra tiesiogiai priskirtas vaiko teisių apsaugos politikos įgyvendinimas, formalų požiūrį ne tik į šioje Taryboje keliamus ir nagrinėjamus klausimus, bet ir atsakomybės už jų kompleksinį sprendimą trūkumą.

Todėl vaiko teisių apsaugos kontrolierė, atsižvelgdama į tai, kad Tarpžinybinėje vaiko gerovės taryboje svarstomi įvairių sričių institucijų dėmesio ir sprendimų reikalaujantys klausimai, o priimamų, vaiko teisių užtikrinimą garantuojančių sprendimų pobūdis dažnai yra tarpžinybinis, siekiant priimamų sprendimų įgyvendinimo efektyvumo, naujos redakcijos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projekto svarstymų metu siūlė Tarpžinybinę vaiko gerovės tarybą formuoti prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Nors šiam siūlymui buvo pritarta ir šiuo metu Tarpžinybinė vaiko gerovės taryba suformuota ir veikia prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, problemos, susijusios su institucijų atstovų dalyvavimu Tarybos veikloje, šios Tarybos veiklos efektyvumu neprarado aktualumo.

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriui kelia susirūpinimą, kad nuo 2018-09-04, kai Vyriausybės nutarimu buvo sudaryta Taryba ir patvirtinti jos nuostatai, nepavyko surengti nei vieno Tarybos posėdžio, kuriame dalyvautų trys ketvirtadaliai narių, reikalingų laikyti posėdį ir jo metu priimtus sprendimus teisėtai.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierės nuomone, besikartojanti situacija, kai nesant kvorumo nėra galimybių priimti sprendimus neturėtų būti toleruojama. Paminėtina, kad galiojanti Tarybos nuostatų redakcija suteikia Tarybos pirmininkui įgaliojimus efektyviai šalinti darbo organizavimo (posėdžių nelankymo) problemas – posėdžių organizavimo klausimus (parinkti posėdžio datą) spręsti apklausos būdu (19.5 punktas); Tarybos posėdžio metu *suderinti* kito eilinio posėdžio datą ir vietą (20 punktas); teikti posėdžio klausimus spręsti apklausos būdu, jei jie pateikiami ir Tarybos nariai savo nuomonę pareiškia raštu ir (ar) elektroniniu paštu (18 punktas); kreiptis į Tarybos narį delegavusią instituciją prašant jį pakeisti kitu nariu, jei jis nedalyvauja daugiau kaip 2 iš eilės Tarybos posėdžių (31.1 punktas).

Manytina, kad besiklostanti ydinga praktika turi būti keičiama naudojantis aukščiau nurodytomis priemonėmis, o teisės aktai, reglamentuojantys Tarybos veiklą, negali būti keičiami vien tik todėl, kad jų nesilaikoma.

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, įvertindama tai, kad posėdžių kvorumo problemas dažniausiai sukelia ministerijų paskirtų atstovų nedalyvavimas, siūlo Vyriausybės lygmenyje (posėdis, pasitarimas) kelti ir spręsti sklandaus Tarybos darbo (įskaitant sprendimų priėmimą) organizavimo klausimus. Taip pat siūlytina kritiškai įvertinti iniciatyvas keisti Tarybos darbą ir jo organizavimą reglamentuojančius nuostatus, mažinant reikalavimus sprendimų priėmimui (dalyvaujančių narių skaičiui) ir tokiu būdu išreiškiant toleranciją formaliam požiūriui į nagrinėjamų klausimų aktualumą ir žinybiškumą.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė